

Evaluatie

Match

02•07•2023 – 03•09•2023

1 op 1 met het Rijksmuseum

schattenuithetrijks.nl

INHOUDSOPGAVE

	pagina
Inleiding	3
Overzicht	4
Ervaringen	5
Eenheid in verscheidenheid	8
Terugblik per museum	10
Match 2025	13
Bijlage Cijfers	15
Bijlage Persreacties	17

INLEIDING

EVALUATIE MATCH

In de zomermaanden van 2023 vond in twaalf musea, verspreid over Nederland, het project Match plaats. In elk museum werden twee kunstwerken van hoge kwaliteit aan elkaar gekoppeld. Eén meesterstuk was steeds afkomstig uit de topcollectie van het Rijksmuseum, het andere topstuk kwam uit de museale collectie van een van de twaalf provincies. Vandaar de pay-off: 1 op 1 met het Rijksmuseum.

Het initiatief en de organisatie van het project Match lag in handen van stichting De zes samenwerkende musea van Nederland (M6), in nauwe afstemming met het Rijksmuseum. De VriendenLoterij was enig sponsor. De Museumvereniging steunde het initiatief met promotie. Begeleidend bij de tentoonstelling werd een boek annex catalogus uitgebracht, met een bijdrage van twaalf schrijvers.

Pepijn Reeser van het Limburgs Museum verzorgde de eindredactie van het boek. De grafische vormgeving van het project was van 3MegaWatt, de vaste vormgever van M6. De communicatie werd gedurende de laatste maanden gecoördineerd door Carina Blokzijl, ZieBase. Coördinator binnen het Rijksmuseum was Josephina de Fouw. De gehele projectleiding was in handen van Gerard de Kleijn.

Match werd niet turnkey georganiseerd. Het was de kunst om de juiste balans te vinden tussen enerzijds de gezamenlijkheid van de uitstraling en anderzijds de eigen invulling van elk museum afzonderlijk. De musea selecteerden zelf hun twee topstukken, kozen een schrijver, richtten hun ruimte voor Match in en organiseerden promotie in de eigen provincie. In elke provincie deed één museum mee. Gezamenlijk waren de huisstijl, de landelijke campagne in kranten en op radio, het boek, de website, het inrichtingsprincipe van een tweeluik in een afzonderlijke ruimte, transport en verzekering. In twee overleggen, eenmaal met alle twaalf directeuren en eenmaal met alle twaalf communicatiemedewerkers, zijn de punten op de i van de gezamenlijkheid vastgesteld.

Als promotioneel uitgangspunt voor Match hebben we gekozen voor de vergelijking met een bonbon; aantrekkelijk opgemaakt vanbuiten, verrassend vanbinnen. Een traktatie, een onverwachte ontmoeting, een extra. Geen blockbuster met stromen bezoekers, maar twaalfmaal iets fijnzinnigs, iets bijzonders.

Gerard de Kleijn
projectleider Match
schattenuithetrijks.nl
19 september 2023

OVERZICHT

MUSEUM

<u>BRUIKLEEN</u>	<u>KUNSTENAAR</u>	<u>SCHRIJVER</u>
<u>1. Museum het Hannemahuis</u> <i>Huwelijksportret van een stel</i>	Frans Hals	Taco Dibbits
<u>2. Groninger Museum</u> <i>Hollands meisje aan het ontbijt</i>	Jean-Etienne Liotard	Andreas Blühm
<u>3. Museum De Buitenplaats</u> <i>De Serenade</i>	Judith Leyster	Marilène van Oranje-Nassau
<u>4. Stedelijk Museum Kampen</u> <i>Moedertaak</i>	Pieter de Hooch	Nynke de Jong
<u>5. Museum Nagele</u> <i>Klimboog</i>	Aldo van Eyck	Vincent Ligtelijn
<u>6. Museum Henriette Polak</u> <i>Meisje in witte kimono</i>	George Breitner	Stefan Kuiper
<u>7. Museum Alkmaar</u> <i>Landschap met Batseba</i>	Jan van Scorel	Umayya Abu-Hanna
<u>8. Museum Huis Doorn</u> <i>Roerdomp</i>	Johann Joachim Kändler	Alexander Pechtold
<u>9. Museum Gouda</u> <i>Een meisje in het blauw</i>	J.C. Verspronck	Splinter Chabot
<u>10. Zeeuws Museum</u> <i>Puck</i>	Thérèse Schwartze	Marlies Allewijn
<u>11. Museum het Markiezenhof</u> <i>Het zieke kind</i>	Gabriël Metsu	Cornald Maas
<u>12. Limburgs Museum</u> <i>Vertumnus en Pomona</i>	Hendrick Goltzius	Theu Boermans

ERVARINGEN

BEZOEKERS

Meer dan 140.000 bezoekers hebben in een van de twaalf deelnemende musea Match gezien. In vele gevallen was dat toevallig. Men kwam voor de Stones (Groninger Museum) en voor Van Gogh (Stedelijk Museum Alkmaar) of voor de Zonnekoning (Limburgs Museum) en pikte Match mee. In andere gevallen was het bezoek heel gericht. Men kwam voor Frans Hals (Museum het Hannemahuis), Olga Wiese (Museum De Buitenplaats), *Meisje in het blauw* (Museum Gouda), het Kimonomeisje (Museum Henriette Polak).

Volgens de directeuren en pr-medewerkers van de musea werd Match (hoog) op prijs gesteld door de bezoekers. Match was bedoeld als een 'bonbon', 'een bijzondere verrassing van hoge kwaliteit'; die opzet is geslaagd.

INTIMITEIT

Dankzij Match waren in totaal 24 meesterwerken op 12 verschillende locaties te zien, met als gezamenlijk thema intimiteit. Inhoudelijk heel divers. Het kon gaan over gewenste intimiteit, over ongewenste intimiteit, over tedere intimiteit tussen moeder en kind en over geheel in zichzelf gekeerde intimiteit.

INRICHTING

Aan de inrichting van de ruimte waarin de Match vertoond werd, is veel zorg besteed. In de meeste gevallen ging het om een afzonderlijke ruimte, een bijpassende kleur op de wand, een zitbankje voor contemplatie, soms een schemerlamp. Meestal weinig tekst, alles gericht op aandacht voor de combinatie van twee topstukken.

MATCHBOEK

Duizenden Matchboeken zijn als relatiegeschenk overhandigd aan museumvrienden, vrijwilligers, sponsors en bestuurders. Een inblik-exemplaar was aanwezig in elke Match ruimte. De fraaie uitgave en de persoonlijke teksten van bekende Nederlanders maakten het boek tot een gewild object. Een gering aantal Matchboeken is verkocht. In totaal zijn er meer dan 5.000 exemplaren in omloop gebracht, uitgekende marketing voor twaalf musea.

PROFIJT

Het bestuur en de projectleider van M6 waren verantwoordelijk voor de organisatie, transport van bruiklenen, uitgave Matchboek, landelijke promotie en budgetbewaking. Het was uitdagend om twaalf musea onder één vlag te verzamelen, waarvan vijf gewend waren om samen op te trekken en met zeven

musea nieuw erbij. Het positieve effect van Match geldt vooral voor de kleine en middelgrote musea. Voor het aanzien en de uitstraling van die musea is het heel bijzonder een topwerk uit de Eregerij van het Rijksmuseum in huis te hebben: Museum het Hannemahuis, Museum De Buitenplaats, Stedelijk Museum Kampen, Museum Nagele, Museum Henriette Polak, Museum Gouda, Museum Huis Doorn, Museum het Markiezenhof. Deze musea hebben het meest geprofiteerd van Match.

KLAPPERS

Klappers waren vooral:

- ◆ Het kostbare, grote, beroemde schilderij van Frans Hals in het bescheiden Hannemahuis in Harlingen.
- ◆ De Match Leyster/Wiese omringd door uitsluitend vrouwelijke kunstenaars in Museum De Buitenplaats.
- ◆ Portret van de publiekslieveling *Meisje in het blauw* in Museum Gouda.
- ◆ De keramische Match van *Roerdomp* en *Hop* in de Torenkamer van Huis Doorn.
- ◆ De Match van Metsu in Markiezenhof met Siobhán Kaufman, bekend uit Televisieprogramma Project Rembrandt.
- ◆ De Match Goltzius/Laudy, gepresenteerd in een spectaculaire cirkel in het Limburgs Museum.

VEILIGHEID EN BINNENKLIMAAT

Veiligheid en binnenklimaat waren uiteraard belangrijke aandachtspunten om de kostbare kunstwerken van een gastlogies te voorzien. Sommige musea hebben uit voorzorg extra maatregelen moeten nemen. Het Rijksmuseum heeft daarbij geadviseerd. Twee musea die oorspronkelijk geselecteerd waren, konden bij nader inzien niet aan de voorwaarden voldoen.

BUDGET

Het project is binnen het budget uitgevoerd. De gezamenlijke kosten bedroegen € 360.000 voor transport, verzekering, vormgeving, catalogus en promotie. Het grootste gedeelte van het budget is uitgegeven aan promotie, radiospots, spreads in landelijke kwaliteitskranten, advertenties in de KunstKrant, in de museumagenda van Museumtijdschrift en de website schattenuithetrijks.nl.

RIJKSMUSEUM

Het Rijksmuseum heeft genereus twaalf topstukken uit de vaste collectie ter beschikking gesteld. Het behoort tot de missie van het Rijksmuseum om de collectie Nederland te ontsluiten voor alle provincies.

STICHTING M6

Stichting M6 heeft veel capaciteit gestoken in de coördinatie en landelijke promotie van Match en de afstemming met het Rijksmuseum en kunsttransporteur Imming.

VRIENDENLOTERIJ

De VriendenLoterij was de hoofdsponsor van Match. VIP-kaarthouders konden gratis Match bezoeken en kregen 50% korting op aanschaf van het Matchboek. De VriendenLoterij is content over de publiciteit die Match gegenereerd heeft.

MUSEUMVERENIGING

De Museumvereniging heeft actief ingespeeld op Match, en naast een themapagina op hun website ook digitale nieuwsbrieven verstuurd.

WEBSITE

De website schattenuithetrijs.nl is in de maanden juli en augustus 8.300 keer bezocht, met een piek op 8 juli en 10 augustus, toen spreads in de NRC, Volkskrant en Trouw verschenen.

FREE PUBLICITY

Sommige musea hebben goed gescoord in free publicity: Museum het Hannemahuis, Museum De Buitenplaats, Museum Nagele, Museum Kampen, Museum Henriette Polak, Huis Doorn, Museum Gouda, Museum het Markiezenhof, Limburgs Museum.

EENHEID IN VERSCHIEDENHEID

De diversiteit in uitwerking is groot, maar de melodie van Match is overal herkenbaar; een combinatie van twee meesterwerken in een intieme setting.

BESLOTEN RUIMTE

Met uitzondering van Groninger Museum en Museum Nagele, hebben alle musea een speciale ruimte ingericht voor Match. Het campagnebeeld, de zaaltekst, het lettertype en het logo vergroten de herkenbaarheid.

Het Zeeuws Museum, Markiezenhof, Museum Henriette Polak en Museum Kampen hebben een speciaal ontworpen bank of een paar fauteuils neergezet, waardoor bezoekers aandachtig kunnen kijken. Sommigen zitten wel een kwartier lang te kijken. Als de ruimte aan het einde van een route ligt (Zeeuws Museum, Markiezenhof, Museum Alkmaar, Museum Kampen) lijkt het effect van beslotenheid het grootst.

TOPSTUKKEN

Sommige topstukken zijn beroemd en roepen bij het publiek 'aha' en waardering op. Dat geldt voor het Bruidspaar van Frans Hals, *Meisje in witte kimono* van Breitner, *Een meisje in het blauw* van Verspronck. Ook het schilderij van Siobhán wordt opvallend veel herkend, dankzij de tv serie Project Rembrandt.

Andere topstukken zijn meer voor de fijnproevers, zoals Liotard en Jan van Scorel.

POSITIEBEPALING

Sommige topstukken worden naast elkaar gehangen om goed te kunnen vergelijken, zoals in Groninger Museum en Zeeuws Museum. Sommige topstukken worden haaks in L-vorm geplaatst, zoals in Stedelijk Museum Alkmaar en Museum Gouda.

Sommige topstukken worden tegenover elkaar gepositioneerd zoals in Stedelijk Museum Kampen en Limburgs Museum.

BONBON

De metafoor van de bonbon is aangeslagen. Museum het Hannemahuis heeft er zelfs een hele chocolaterie van gemaakt. Museum Huis Doorn heeft een kleine bonbon (vogelkooi in torenkamer), Limburgs Museum heeft een grote, cirkelvormige bonbon ontworpen. Museum Gouda heeft de bonbon ingepakt met de gordijnen uit de grote Vermeer-tentoonstelling, een mooi voorbeeld van hergebruik.

HARMONIE

Sommige musea presenteren een harmonieuze combinatie, een tweeling, twee gelijksoortige meesterwerken. Bijvoorbeeld de vogels van Kändler, de speeltoestellen van Aldo, moeder & dochter in Kampen en Bergen op Zoom, de Italiaanse vrouwen in Middelburg. Dat geeft een rustige, contemplatieve sfeer. Beeldrijm.

SPANNING

Andere musea presenteren meer een competitieve combinatie, match als een wedstrijd. Deze matches zijn niet direct voor de hand liggend, wel spannend. De bezoeker ziet overeenkomsten, maar vooral ook verschillen. Die spanning geldt bv voor Liotard versus Maris, Goltzius versus Laudy, Leyster versus Wiese.

INTIMITEIT

De intimiteit op vele schilderijen is af te lezen aan de handen. Tedere handen, strelende handen, verzorgende handen, gesticulerende handen. Bij Buys nog het meest opvallend (negentien handen), maar ook bij Hals (liefhebbende handen), De Hooch en Kever (verzorgende handen), Schippers (strelende hand), Schwartze (poserende handen), Metsu (beschermende handen), Siobhán (samengevouwen handen) Goltzius (aanrakende handen).

EXTRA

Twee musea hebben de bonbon niet alleen fraai ingepakt, maar hebben Match ook aangegrepen om groot uit te pakken. Museum het Hannemahuis heeft van Match dé zomertentoonstelling gemaakt, met de combinatie van schilder Hals en zilversmid Zeestra. Museum De Buitenplaats heeft rond de Match Leyster/Wiese uit eigen verzameling een tentoonstelling met vrouwelijke kunstenaars samengesteld.

Voor de overige tien musea is de Match een extra, in enkele gevallen tijdens een meer spraakmakende tentoonstelling (Stones in Groningen, Van Gogh in Alkmaar, Zonnekoning in Venlo, Hoge Luchten in Gouda, Hete Vuren in Markiezenhof). Zo is het ook bedoeld, geen zelfstandige publiekstrekker, maar een extra verrassing.

TERUGBLIK PER MUSEUM

Tijdens de laatste week van Match heeft de projectleider met alle twaalf musea contact gezocht om gegevens voor een terugblik te verzamelen.

Aan de hand van vier vragen:

1. Hoe waardeer je Match achteraf in één zin?
2. Wat vonden de bezoekers van Match?
3. Wat heeft Match voor je museum opgeleverd?
4. Is het project Match voor herhaling vatbaar?

IN ÉÉN ZIN

Hugo ter Avest (Museum het Hannemahuis): "Match is bij ons buitengewoon goed ontvangen."

Andreas Blühm (Groninger Museum) noemt Match een "geweldige actie".

Mariëtta Jansen (Museum De Buitenplaats): "Een toevalstreffer. Match heeft ons veel gebracht."

Jolanda Slurink (Stedelijk Museum Kampen): "Ik ben ervan overtuigd dat we door Match meer bezoekers hebben gehad."

Anneke Zelhorst (Museum Nagele): "Heel bijzonder dat Museum Nagele aan dit project mee mocht doen."

Paulo Martina (Musea Zutphen): "Een succes. In de laatste vier weken kwamen steeds meer bezoekers uit de regio speciaal voor Match."

Patrick van Mil (Stedelijk Museum Alkmaar): "Unieke aanleiding om Jan van Scorel binnen te halen."

Frank Louhenapessy (Huis Doorn): "Wij zijn erg enthousiast over Match en onze bezoekers ook."

Femke Haytema (Museum Gouda): "Match is een heel mooi project, helder in concept, unieke manier om topstuk in huis te krijgen."

Marjan Ruiters (Zeeuws Museum): "Veel bezoekers bleken aan de balie al te weten dat we Match in huis hadden."

Claartje Rijkers (Markiezenhof): "Match geeft extra exposure."

Bert Mennings (Limburgs Museum): "Een mooi project, we willen ermee door."

DE BEZOEKERS

Wat vonden de bezoekers ervan?

Een klein aantal bezoekers heeft fanatiek alle Matchmusea bezocht en was opgetogen over dit zomerevenement. Deze diehards hebben zich bekend gemaakt in het Hannemahuis, Museum De Buitenplaats, Museum Nagele, Zeeuws Museum.

Voor de meeste bezoekers was Match mooi meegenomen. Een extra naast een grote trekker. Volgens de woordvoerders van de musea werd Match op prijs gesteld, vonden men het verrassend en positief om een topstuk uit het Rijksmuseum aan te treffen, werd de bonbon met smaak verorberd.

Een grote minderheid van de bezoekers kwam speciaal voor Match. Zij hadden er via de radio, de krant, de museumvereniging of mond tot mond van gehoord. Deze bezoekers waren "zonder uitzondering enthousiast" (Harlingen).

De extra toevoeging werd door bezoekers zeer gewaardeerd; vooral "de rust en de tijd om goed te kijken" (Markiezenhof).

"Bezoekers vonden het heel bijzonder om werk uit de Eregerij van het Rijksmuseum bij ons aan te treffen" (Museum De Buitenplaats).

Match heeft gezorgd voor extra toeloop en "uitsluitend goede reacties" van bezoekers gehad (Stedelijk Museum Kampen).

In Huis Doorn kwamen honderden bezoekers via de VriendenLoterij voor het eerst naar het museum in verband met Match, een "spectaculair" aantal. Vooral in augustus was de belangstelling groot.

In Museum Henriette Polak was Match in juli een lekker bonbonnetje, een extra, in augustus kwamen meer bezoekers en vooral uit de regio speciaal voor Match.

In het Zeeuws Museum reageerden bezoekers positief op de voor Match ingerichte huiskamer en sommigen begonnen op de bank spontaan (na) te tekenen.

In twee musea, Hannemahuis en Museum De Buitenplaats, was Match meer dan een bonbon. In het Hannemahuis was de gehele begane grond ingericht voor de Match met Frans Hals. In Museum De Buitenplaats was een gehele expositie ingericht rond het Matchduo Leyster/Wiese: *Vrouwen van de Buitenplaats*. Beide musea hebben in de twee matchmaanden voor hun doen een recordaantal bezoekers getrokken. "Extreem veel" (Harlingen).

HET PROFIJT

Wat heeft het voor het museum opgeleverd?

De woordvoerders van de twaalf musea noemen expliciet vijf effecten voor de musea zelf.

1. Impuls voor de collectie presentatie. Hoe je door verbijzondering en verfijning de aandacht kan vestigen op een of twee topwerken.
Groninger Museum. Stedelijk Museum Alkmaar. Museum Huis Doorn.
Museum Gouda. Limburgs Museum. Stedelijk Museum Kampen. Museum Henriette Polak. Zeeuws Museum.

2. Landelijke aandacht voor de kleine musea en professioneel contact met het Rijksmuseum. Opwaardering van het museum als geheel.
Museum Nagele. Museum De Buitenplaats. Museum Huis Doorn. Stedelijk Museum Kampen.
3. Een verband met musea in alle provincies is heel waardevol. Samenwerking is zó belangrijk. Match heeft verbindend gewerkt.
Markiezenhof. Museum De Buitenplaats. Museum Huis Doorn. Stedelijk Museum Kampen. Museum Henriette Polak.
4. De catalogus is niet veel verkocht, maar werd als relatiegeschenk hoog gewaardeerd. Er is sprake van een 'prachtig boek', mooi geschenk voor alle vrijwilligers, toezichthouders, relaties.
Museum Nagele. Markiezenhof. Hannemahuis. Museum Huis Doorn. Museum Gouda. Limburgs Museum. Stedelijk Museum Kampen. Museum Henriette Polak. Zeeuws Museum.
5. In een aantal musea is sprake van een opvallende toename van het aantal bezoekers, specifiek dankzij Match.
Dit geldt voor:
Museum het Hannemahuis
Museum De Buitenplaats
Stedelijk Museum Kampen
Musea Zutphen
Museum Nagele
Museum Huis Doorn

Museum Nagele meldt dat museumkaarthouders het museum ontdekt hebben. Museum Huis Doorn meldt dat VIP-kaarthouders van de VriendenLoterij het museum ontdekt hebben.

MATCH 2025

Is Match voor herhaling vatbaar?

Afhankelijk van evaluaties door het bestuur van stichting M6, het Rijksmuseum en de VriendenLoterij wordt in de herfst van 2023 bepaald of het project Match over enige tijd voor herhaling in aanmerking komt.

De druk om per provincie één museum te vinden was groot. In een toekomstige versie zou daar wat lossier mee kunnen worden omgegaan, zonder het principe van regionale spreiding los te laten.

Het grootste (Groninger Museum) en het kleinste (Museum Nagele) hadden begrijpelijkerwijs de meeste moeite zich in het format van Match te voegen. De suggestie van de directeur van het Groninger Museum, die op zich heel positief staat tegenover het format, is om in de provincie Groningen een volgende keer een kleiner museum te selecteren. Voor Museum Nagele, dat uitsluitend door vrijwilligers wordt gerund, was het een hele toer om aan te haken. Flevoland heeft een schitterende collectie Land Art, maar een zwakke museale infrastructuur. Dit is aanleiding om een volgende keer de deelname van Museum Nagele te heroverwegen.

Op grond van de ervaringen in 2023 heeft het bestuur van M6 op 19 september 2023 het volgende standpunt ingenomen:

- ◆ Het is de moeite waard om de formule van Match in 2025 wederom tegelijkertijd in meerdere musea toe te passen: een presentatie van twee topstukken, één vanuit het Rijksmuseum, één vanuit de eigen collectie.
- ◆ 'Topstuk te gast' of 'Perfekte Match'? Het bestuur van M6 kiest voor de formule van de 'perfecte Match, d.w.z.:
Basis voor de bruikleenaanvraag van een topstuk uit het Rijksmuseum is een topstuk uit de eigen collectie. Dat kan een schilderij zijn, maar ook zilverwerk, keramisch werk, textiel werk enz. $1 + 1 = 3$.
- ◆ Enige aanpassingen op basis van de ervaringen in 2023 zijn gewenst:
 - een doorloop van drie maanden in plaats van twee maanden;
en de promotie meer accent op de regionale benadering;
 - een budget voor projectleiding en coördinatie communicatie in de begroting;
 - op zoek naar een kleiner museum in de provincie Groningen om de meerwaarde van Match te optimaliseren;
 - deelname van museum Nagele heroverwegen.

- ♦ Hugo ter Avest gaat Match 2025 voorbereiden en coördineren als projectleider.
M6 mikt op de periode 28 juni 2025 - 28 september 2025.
- ♦ Op langere termijn streeft M6 naar een tweejaarlijks evenement, een Biënnale. Match 2023, Match 2025, Match 2027, Match 2029.

Het Rijksmuseum en de VriendenLoterij staan open voor de organisatie van een nieuwe Match.

Het Rijksmuseum deelt, blijkens evaluerend overleg op 9 oktober 2023, de voorkeur voor een langere doorlooptijd.

Voor einde 2023 zal er een samenwerkingsovereenkomst tussen Rijksmuseum en stichting M6 ondertekend worden.

COLOFON

Verantwoordelijk voor de organisatie van Match is stichting De zes samenwerkende musea in Nederland (M6).

Met dank aan de bruikleengever Rijksmuseum Amsterdam, in het bijzonder:

Josephina de Fouw

Iris van Santen

Eefje van der Weijden

Leon Geutjes

Gijs Anseeuw.

Begunstiger van Match is de VriendenLoterij.

Het projectteam van Match 2023 bestond uit:

Pepijn Reeser, publicatie

Carina Blokzijl, communicatie

Waldie Wernecke, vormgeving

Gerard de Kleijn, projectleiding.

www.schattenuithetrijks.nl

BIJLAGE CIJFERS MATCH per museum

Museum	juli 2023	augustus 2023	totaal
<u>Harlingen</u>			5.191
<u>Groningen</u>	22.925	22.925	45.850
MK			11.462
<u>Eelde</u>			5.077
<u>Kampen</u>	1.765	1.907	3.672
MK			2.425
VIP			87
<u>Nagele</u>	389	444	833
MK			283
VIP			55
Zutphen			7.590
MK			6.275
VIP			425
<u>Alkmaar</u>	10.263	14.795	25.058
MK			15.138
VIP			1.393
<u>Doorn</u>			11.804
MK			7.305
VIP			704
<u>Gouda</u>	4.067	4.516	8.583
MK			5.284
VIP			529
<u>Zeeuws Museum</u>	4259	5370	9629
MK			4.454
VIP			535

Vervolg tabel op volgende bladzijde

<u>Museum</u>	<u>juli 2023</u>	<u>augustus 2023</u>	<u>totaal</u>
<u>Bergen op Zoom</u>	4.106	5.427	9.533
<u>Limburgs Museum</u>	6.185	6.514	12.699
MK			6.612
VIP			2.060
		+ =====	
Totaal aantal bezoekers			145.519

ALGEMEEN BEELD

De zomermaanden van juli en augustus 2023 waren voor de meeste Matchmusea heel bevredigend, ook in vergelijking met dezelfde maanden in 2019, voordat corona uitbrak. Gemiddeld is er sprake van een groei van 15% in bezoekersaantallen ten opzichte van 2019. Sommige van de Matchmusea hebben bijzonder goed geboerd in verhouding tot de prognoses; dat zijn:

Gemeentemuseum het Hannemahuis

Museum De Buitenplaats

Stedelijk Museum Alkmaar (met dank aan Van Gogh)

Museum het Markiezenhof (met dank aan Hete Vuren)

In totaal hebben 145.000 bezoekers Match gezien. Soms terloops, in de marge van een grote tentoonstelling of als bijvangst bij de vaste collectie, soms heel gericht.

N.B.

Bijna alle musea melden een goede zomer qua bezoekers te hebben gehad, deels te danken aan grote trekkers als Van Gogh (Alkmaar), Zonnekoning (Limburgs Museum), Hete Vuren (Markiezenhof), deels te danken aan het regenachtige weer, deels te danken aan het Match-effect (Hannemahuis, Museum De Buitenplaats, Museum Kampen, Museum Nagele, Museum Huis Doorn, Musea Zutphen).

Musea zagen in augustus een toename van bezoekers die speciaal voor Match kwamen; blijkbaar duurt het even voordat mond-tot-mondreclame en publiciteit effect hebben op cijfers.

Musea die erin geslaagd zijn free publicity in regionale pers voor Match te genereren, zien positief effect op bezoekersaantallen.

Alleen musea Groningen, Alkmaar en Zeeuws Museum hebben weinig regionale persaandacht voor Match getrokken. Niet toevallig zijn dit ook juist de musea die de Vaandeldrager/Rembrandt van het Rijksmuseum kort daarvoor in huis hadden, wat wel de nodige publiciteit opleverde.

BIJLAGE PERSREACTIES

➔ Gouda – AD – 27 juni 2023

➔ Gouda – AD – 17 mei 2023

'Frans Hals' komt!

Isaac Massa en Beatrix van der Laan, geschilderd door Frans Hals in 1622.

HARLINGEN IN 17DE-EEUWSE SFEREN

Twaalf middelgrote musea in de twaalf provincies ontvangen vanaf vandaag een topstuk uit het Rijksmuseum. Ze combineren dit met een passend topstuk uit hun eigen collecties, met intimiteit als verbindend thema.

Het Hannemahuis krijgt het huwelijksportret van de Haarlemmer koopman Isaac Massa en zijn kersverse bruid Beatrix van der Laan op bezoek. Frans Hals schilderde dit portret in 1622. Het hangt normaal gesproken op de eregalerij van het Rijksmuseum, vlakbij de Nachtwacht. Zo'n dubbelportret was voor die tijd een zeldzaamheid. Het pasgetrouwde stel zit lachend in een landschap, vol symbolen voor huwelijk en trouw.

Dat zeldzame geldt ook voor de verguld zilveren bokaal uit 1698 die het museum hier tegenover zet. De Harlinger zilvermid Willem Ankes Zeestra maakte dit zilverstuk voor het huwelijk van de Harlingers Dick Sicks en Pijsje Jacobs Braam. In de expositie vertelt zilvermid Daan Broos hoe knap hij dat heeft gedaan.

De kostbare kleding van Massa en Van der Laan is nauwkeurig nagemaakt en net als het schilderij tot 3 september te zien. Zaterdag komt het gelukke stel even tot leven, als museumdirecteur Hugo ter Avest met educatiemedewerker Wiegerina van der Meer in hun huld kruipen. Marjolijn Houwer van Compagnie Grote coördineert bovendien de komst van een groep 17de-eeuwse re-enactment acteurs die dit weekend hun kampement opslaan in de Friese havenstad. Publiek mag daar een voorkeuze kiezen.

Harlinger stadstouwen bieden dit weekend drie ver-

schillende thematische wandelingen aan van ongeveer anderhalf uur (3 euro). Harlingen gevormd door het water. Het leven in oorlog, politiek en religie, en Harlingen handel, mens en werk. Op de Bataviawerf is behalve de Witte Swaan ook een expositie te zien over de hout-

handel op het Russische Archangelak, waarin ook Isaac Massa actief was (t/m 3 sept., za 12-16 u en zo 13-16 u). Verschillende Harlinger heren en dames hebben voor de doel van de expositie passende consumpties, ondernemers hebben hun etalages aangepast. In de museumtuin van het Hannemahuis kunnen kinderen een 17de-eeuwse spel uitproberen of kanten kragen knippen met hoofddekens op de foto in net zo'n lijst als het historische koppel.

Fotobus Kampend heeft zich laten inspireren door het thema intimiteit en exposeert in de bibliotheek. En wie zich ook geïnspireerd voelt door het portret of de bokaal kan zich tot 31 juli aanmelden bij Kunstcollectief Harlingen en zelf een kunstwerk maken. Een jury zal een keuze maken uit de inzendingen, die dan na 15 augustus wordt getoond.

GITTE BRUGMAN

Meer informatie

- hannemahuis.nl
- schattenuit-harlinga.nl
- stadsgids-harlingen.nl
- kunstcollectiefharlingen.nl

Het huwelijksportret van Frans Hals krijgt dit weekend een warm, 17de-eeuws onthaal in Harlingen. Het Rijksmuseum leent het grote doek tijdelijk uit aan het Hannemahuis.

De verguld zilveren huwelijksbokaal uit de collectie van gemeentemuseum het Hannemahuis.

Leden van Compagnie Grote slaan dit weekend hun kampement op in Harlingen.

Het dubbelportret van Isaac Massa en Beatrix van der Laan van Frans Hals dat vanaf 1 juli in Harlingen hangt.

Topstuk Frans Hals naar Harlingen

GITTE BRUGMAN

AMSTERDAM Twaalf topstukken uit het Rijksmuseum gaan deze zomer op vakantie, elk naar een andere provincie. In het Hannemahuis in Harlingen logeert vanaf 1 juli een Frans Hals: het dubbelportret van Isaac Massa en Beatrix van der Laan.

Het schilderij uit 1622 dat Frans Hals maakte van het vrolijke duo – een blanke Isaac en schalks kijkende Beatrix – is in de eregalerij van het Rijksmuseum door miljoenen mensen bekeken. Als ook maar een deel van hen hiervoor deze zomer naar het Hannemahuis in Harlingen komt, is directeur Hugo ter Avest dik tevreden.

'Hollands meisje aan het ontbijt' van Liotard komt naar Groningen

Het Hannemahuis is een van de deelnemende musea in Stichting M5, waarin oorspronkelijk vijf maar inmiddels zes musea samenwerken. M6 werkt al langer samen met het Rijksmuseum, sinds 2018 ontvangen deze vijf musea elk jaar steeds veertig werken uit het Rijksmuseum. Elk museum vult dat aan met eigen werken, zodat er telkens een andere tentoonstelling ontstaat.

Het vierjarenproject had steeds een thema gebaseerd op de vier elementen: na Lage Landen, Koel Water en Hoge Luchten reist dit jaar Hete Vuren tussen Zutphen, Harlingen, Hoorn, Bergen op Zoom en Gouda. De expositie doet ook Venlo aan, want in 2021 werd de stichting uitgebreid met het Limburgs Museum.

M6 heeft afgelopen jaar zes andere musea uitgenodigd deel te nemen aan Match M2: in elke provincie ontvangt een museum een topstuk uit het Rijksmuseum en combineert dat met een topstuk uit de

eigen collectie. Thema is dit jaar intimiteit, aldus Ter Avest. Naar het dubbelportret logeert in Harlingen een vergulde zilveren huwelijksbokaal van Duck Sicks en Pijsje Jacobs Braam, in 1698 gemaakt door zilvermid Willem Ankes Zeestra. De bijzondere gast zal deze zomer met groot onthaal worden ontvangen, kondigt Ter Avest aan.

Ook het Groninger Museum is een van de genomiden van M6. Te gast in dit museum is Hollands meisje aan het ontbijt van Jean Etienne Liotard. Zij krijgt gezelschap van Meisje aan de pomp van Matthijs Maris, dat zich in de Groninger collectie bevindt.

Het schilderij De Serenade (1699) van Judith Leyster reist af naar De Buitenplaats in Balde. Daar komt het zij aan zij te hangen met Sandvikens Troost (2003) van Olga Wiese. Museum Nagele zet naast de Klimboog van Aldo van Eyck het klimtoestel Igo van dezelfde maker. Het Stedelijk Museum in Kampen combineert Moederstuk van Pieter de Hooch met Moederliefde van Hendrik Kever.

Zo maken ook Zutphen, Doorn, Alkmaar, Middelburg, Venlo en Bergen op Zoom hun eigen match. Deze ontmoetingen zijn omschreven door twaalf verschillende publicisten in het Match boek.

Op de site www.schatten-uit-harlinga.nl zijn alle koppels te vinden en is ook te zien hoe groot de afstanden zijn tussen de musea, voor wie ze allemaal zou willen bezoeken. Bovendien is hier meer informatie te vinden over de expositie Hete Vuren die vanaf september Harlingen aandoet. En over het staartje van Hoge Luchten, die nog in Gouda is te zien, onder toezicht van directeur Femke Hajtema uit Leeuwarden.

Elk tweespans is te zien vanaf het weekend van 1 en 2 juli t/m 3 september, www.schatten-uit-harlinga.nl

➔ Harlingen – Leeuwarderkrant – 2 juli 2023

▲ Siobhán Kaufman bij haar schilderij (rechts) en dat van de zeventiende-eeuwse meester Gabriël Metsu. FOTO: MARINA POPOVA/POK4PROFS

Bredase toont schilderij in Markiezenhof: 'Bizar en onwerkelijk'

Die diepblauwe hortensia's in de achtergrond wilde ze per se in het schilderij hebben. Waarom wist Siobhán Kaufman niet. Totdat ze haar doodzieke moeder naar de hospice bracht. Overal hortensia's, mooier dan ze ooit gezien had. „Het leven imiteerde de kunst.”

Ben van den Aarssen
Bergen op Zoom

De in Breda woonachtige Kaufman (23) vertelt de anekdote over de bloemen in haar werk *Loslaten* op het eind van het gesprek. Het is ook een detail dat de kijkers van *Project Rembrandt* nooit hebben meegekregen. Simpelweg omdat het nog niet gebeurd was. Kaufman won de tweede plaats in de competitie die vorig jaar werd uitgezonden door NPO1. Haar ma was er nog en ook de uitzending heeft ze met eigen ogen gezien.

Wonderlijk universum

„Daar ben ik heel blij om. Ze heeft de hele geschiedenis van dit portret meegemaakt. Kort na de uitzending ging ze snel achteruit. Alsof het zo moest zijn en ze zich aan dat moment heeft vastgeklampt. We leven met z'n allen in een wonderlijk universum.”

Ik zie het vooral als een eerbetoon aan troost

– Cornald Maas

In een intieme setting in het Markiezenhof is het bijzondere schilderij van Kaufman deze zomer te zien, naast een qua thema verwant werk van de zeventiende-eeuwse meester Gabriël Metsu. De twee schilderijen ontmoeten elkaar, in een schaars verlichte ruimte, zonder doorloop. Kaufman is onder de indruk, in elk opzicht. „Een zaal delen met zo'n topstuk, dat is bizar en onwerkelijk.”

Ze heeft *Loslaten* letterlijk uit handen moeten geven, zowat een jaar lang. In het Bergse stadspaleis

ziet ze haar van de televisie bekende en sindsdien roulerende schilderij terug. Het was schrikken, beken ze. „Ik was vergeten hoe groot het was.”

De mini-tentoonstelling in het Markiezenhof heet *Match* en is het resultaat van de samenwerking tussen het Rijksmuseum en twaalf kleinere musea in het land. Het idee: een publiekslieveling op zaal uit het Rijks combineren met een bijzonder werk uit de provincie. Wat de vierentwintig stukken volgens conservator Daphne Valentijn van het Markiezenhof verbindt is intimiteit. „Waarbij wij hebben gekozen voor de intimiteit tussen moeder en kind.”

Verdriet verbindt

Valentijn is bijzonder tevreden met de match tussen Metsu en Kaufman. „Hun verdriet verbindt ruim vierhonderd jaar.”

Heel bewust heeft Valentijn gekozen voor een klein zaaltje, met minimale belichting en slechts twee stoelen, helemaal op het eind van een looplijn. „Hier moet je in stilte naar kijken, om het verdriet ten volle te voelen.”

Bij de Match-expositie is ook een boek verschenen, waarin Cornald Maas voor het Bergse gedeelte de verbindende factor is. In een persoonlijk verhaal koestert de geboren Bergenaar zijn moeder. „Mijn moeder waakt nog steeds over m'n gezondheid, al verliet ik het ouderlijk huis meer dan veertig jaar geleden.”

Maas noemt de band tussen moeder en kind bij Kaufman en Metsu van alle tijden. „Ik zie het vooral als een eerbetoon aan troost.”

Match wordt zondag in het Markiezenhof voor het publiek geopend, met vanaf 12.00 uur intieme dansperformances onder begeleiding van Emmely Tunders. Voor Kaufman, juist klaar met haar opleiding Creative Media and Game Technologies, is het de zoveelste mijlpaal in haar nog prille loopbaan. „Ik heb me gespecialiseerd in de belichting van videogames en dat zie je in dit schilderij terug. De werelden van traditionele schilderkunst en games lijken totaal verschillend, maar voor mij vullen ze elkaar prachtig aan.”

➔ Bergen op Zoom – BN de Stem – 29 juni 2023